

De twee mannen stonden tegenover elkander ? (Blz. 659)

Dit bekwam ons slecht, want wij kwamen tegen een zeer sterk gewapende macht te staan. Velen van ons werden gedood, anderen gevangen genomen en een klein gedeelte kon zijn heil in de vlucht zoeken.

Zoo kwam ik in de gevangenis. De kapitein en een aantal leden onzer bende werden ter dood gebracht. En ik werd met enkele jonge mannen met het overige van mijn bende opgesloten.

Koesterde ik berouw over de misdaden die ik had bedreven ? Ik geloof het niet.

Schoot het zaad van het goede, dat wellicht diep in mij bedolven lag, weelderig op en werd ik een ander mensch ? Dit zal wel geweest zijn.

Ik werd een voorbeeldig gevangene en werkte met noeste vlijt en deed meer dan men van mij vergde, en toen ik, na een zware ziekte, uit het gasthuis terug bij de andere bandieten kwam, was al het kwaad volkomen in mij gedood.

Na lange, lange jaren bekwam ik wegens mijn goed gedrag genade, en de bestuurder der gevangenis bood mij eene plaats in zijn gesticht aan.

Ik bleef er en ben er nog...

Eigenlijk ben ik hier niets en ben ik hier alles, want de bestuurder, die een heer is, stelt een volledig betrouwen in mij en gelast mij met de posten die een beproefde dienaar vergen.

Zooals degene die ik op het oogenblik bekleed!

— Nu weet ik er alles van, zei don Diego, ik heb mijn tijd doorgebracht zonder mij te vervelen en gij hebt u goed verdedigd, zoodat gij ook tevreden moogt zijn.

En ik weet nu met welk soort van gevangenbewaarder dat ik te doen heb en moet op mijn hoede wezen, want gij zijt wellicht in staat mij een dolk in den hals te stooten om u mijn goed toe te eigenen en om den bestuurder der gevangenis te vertellen dat ik van een hevigen aandrang in de keel gestorven ben.

— Ik zei u toch, heerschap, dat ik een braaf man ben geworden.

— Ja, maar het bloed van uw vader zou weder kunnen aan 't spelen gaan!

En op lustigen toon beval hij:

— Een ander maal, Sna, dat den keizer zou kunnen bevredigen en daarbij den besten wijn die er te Mexico gedronken wordt.

— Zulk een wijntje heb ik in mijn kelder, sprak de man. Gij zult er nooit betere in uw gansch leven geproefd hebben. En hij huppelde weg.

— Madre de dios, dacht de don, dat kan weeral mij alleen overkomen, ik, een eerlijk man, ik word in de gevangenis gezet en bewaakt door een roover die de menschen heeft uitgeschut en gedood... Het begint er in Mexico lief uit te zien onder de regeering van Juarez.

Nu vraag ik mij af: is de winkelhaak wel zoo braaf en eerlijk als hij het voorgeeft?

Zou de kerel niet om te koopen zijn?

Ik wil het in alle geval beproeven... Het spreekwoord zegt: wie gedronken heeft zal drinken, en wie voor goud zijn ziel heeft verkocht, kan er worden aan toegevoegd, blijft belust op goud!

De kromme roover is van deze ziekte niet genezen, dit heb ik kunnen opmerken, en ik moet trachten dezen man geld aan te bieden om hier niet te blijven zitten... voor onbepaalden tijd, zooals mijn vriend Carlos dat heet...

De gevangenbewaker bracht het maal en den wijn...

— Moet ge daar nu geen deel van hebben? vroeg don Diego, zooals het voor allen hier het gebruik is?

— Neen, eten doe ik thuis, zei Sna, maar van den wijn moet ik mijn part hebben...

Hij schonk een beker in en ledigde hem in een teug.

Hij smakte met de tong en vulde den beker van don Diego.

— Proef me dit, riep hij uit... Het is golvend druivensap!... Ik heb nog enkele kisten van den godendrank, maar ze kosten peperduur...

— Dit maakt niets... Breng er straks nog maar eene mede... Dan slaap ik goed!

En toen de kromme was heengegaan, dacht de don:

— Goud en wijn!... Mijn tijd wordt hier kort!...

Toen na het maal de kromme gevangenbediende nog eene flesch bracht, dronk hij er een beker van, maar een tweede kon de don hem niet doen ledigen.

Maar tot zijne allergrootste verbazing hoorde hij hem de volgende vraag stellen:

— Zeg eens, heerschap, verveelt het u niet zoo alleen aan tafel te zitten en uwe spijzen zoo eenzaam naar binnen te werken... Ik zou daar wel een middel kunnen op vinden!

— En dit is... Hier met mij aan tafel te zitten?

— Neen, dit is mij geen gezelschap... Ik zou den don voorstellen bij mij thuis te eten.

— Bij u thuis?

— Wel ja, hier aan den overkant... Dat zou uw beenen wat verzetten en terzelfdertijd uw maal wat aangenaam maken want mijn vrouw en mijne twee dochters zouden u dan gezelschap houden...

— En dat kost, beste? Want zooiets gebeurt niet gratis!

— De prijs van het maal...

— Voor de vijf gesten?

— Gij begrijpt alles dadelijk, heerschap...

— Ik neem aan.

En des anderdaags nam don Diego in de pronkkamer van Sna het ontbijt, met de huisgenooten van den gevangenbewaarder...

Toen deze laatste don Diego terug naar zijn gevangenis leidde, sprak hij.

— Als ge soms lust hebt, heerschap, na het middagmaal een wandeling in de stad te doen?

— Wat belieft er u als 't u belieft? kreet den don ten toppunt van verbazing.

— Wel ja, daartegen is geen bezwaar, onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat ge mij op uw eerewoord belooft dat ge tegen den avond terug zult keeren naar de woonkamer die u door den politieoverste werd aangewezen, want ik blijf op mijn leven voor u verantwoordelijk...

— En dit kost, engel van een cipier?

— Een fooi, die gij kunt vaststellen naar goeddunken, volgens de vrijheid welke ik u verschaf u waard is.

— Aangenomen, en ik zweer u hier op mijn eer en bij de heilige Madonna dat ik hier vandaag nog zal terugkeeren... Kent gij Patageno?

— De barbier?

— Dezelfde...

— Of ik hem ken... Hij heeft deel uitgemaakt van onze bende en met de geroofde goudstukken zijn winkel opgericht... Een brave kerel...

— Dat is hij... Ik wil mij naar zijn achterkamer begeven...

— Om er uw gelaat te laten herstellen, onderbrak Sna hem... Ik heb al lang gezien dat ge er naar getracht hebt om u een ander uitzicht te geven... Dat heeft een mensch thans noodig, niet waar?

— Zoo is het... Na het middagmaal verlaat ik uw woon en keer hier terug met een geheel ander gezicht...

Zoo geschiedde het...

Toen don Diego uit den winkel van Patageno kwam, weer zichzelf, behalve de knevels, die meer tijd vroegen om hun punten weer ten hemel te verheffen, bekroop hem de lust het hazenpad te kiezen, dat is te zeggen in de afspanning zijn paard te gaan halen en in vollen draf naar de grot der eedgenooten te rijden...

— Neen, zei hij, neen, zelfs tegen een oud roover mag ik mijn eed niet breken... Ik ben don Diego en heb gezworen terug te komen...

Hij slenterde nog wat langs de straten der stad, ging een liter of twee wijn drinken in een zijstraatje daar hij niet wenschte Colombo of Bollendy te ontmoeten die hem des ondanks zijn gedaanteverandering zouden kunnen herkennen en hem gevangen zouden nemen.

Don Diego kwam terug in de gevangenis. Toen eenen namiddag don Diego gereed stond om zijne gewone wandeling te doen fluisterde de gevangenbewaarder hem toe:

— Zoudt gij hier niet voor goed willen heengaan?

— Uw gezelschap en dit uwer huisgenooten is mij zeer aangenaam, antwoordde de don, maar de volle vrijheid zou mij toch ook welkom zijn.

— Ik wil het wagen... Ik zal mij wel uit den slag kunnen trekken... En, gaat het niet, de gebroken potten betalen.

— De kosten?

— Geef mij twintig goudstukken buiten hetgeen ge mij reeds hebt geschonken en ge kunt heengaan, om nooit meer terug te keeren.

— Afgedaan...

Don Diego gaf hem dertig gouden stukken, nam afscheid van de vrouw en de dochters van den gevangenbewaarder en stapte zoo snel het zijne beenen toelieten, naar de afspanning in het begin der stad, deed onmiddellijk zijn paard zadelen en reed de baan op naar de grot...

— Met goud krijgt ge alles gedaan, zoo dacht hij, en de goudzucht van een oud roover is eene zucht die de vent niet kwijt geraakt

Als ge de natuurlijke neiging van een mensch verjaagt, komt ze in galop terug!...

Ik mag van geluk spreken dat ik dien winkelhaak als gevangenbewaarder heb uitgekozen want de onbepaalde tijd van de Roos van Mexico zou lang hebben kunnen duren...

Hij gistte niet, de arme don, dat de slimme Sna reeds meer dan drie dagen bevel had ontvangen den gevangene in vrijheid te stellen.

De Roos van Mexico had aan don Diego gedacht en Colombo laten weten dat hij don Diego mocht laten loopen voor wat hij goed was.

Zoo luidde haar schrijven en de politieoverste hechte er weinig belang aan.

Maar de gevangenbewaarder had er het middel in gevonden om den toestand uit te buiten en den don zijn goud op behendige wijze af te truggelen.

HOOFDSTUK XXVIII

DE GODSMAN

Wij gaan opnieuw onzen Vlaamschen vriend Evraert opzoeken.

Twee uur na zonsopgang kwam de Spotter in het kamp terug, vergezeld van de Witte Lelie.

Er werd onmiddellijk raad belegd om het nieuws te vernemen.

De jonge Indiaansche had niet veel te vertellen. Alles kwam op het volgende neder:

Moeder en dochter bevonden zich nog in de stad. Wimpa was afwezig, maar werd met ieder oogenblik terug verwacht.

Dit nieuws, hoe kort het ook wezen mocht, was echter gunstig; want ofschoon de bijzon-

derheden ontbraken, wisten de jagers nu toch dat hunne vijanden nog geen tijd hadden gehad om tot een besluit te komen.

Het kwam er dus op aan hen voor te zijn en moeder en kind op te lichten, eer de Indianen in staat waren er zich tegen te verzetten.

Maar om Bellarosa en haar kind te ontvoeren, zou men de stad moeten binnendringen, daar lag het grootste bezwaar!

Een bezwaar dat voorhands onoverkomelijk scheen.

In deze moeilijke omstandigheid wendde zich aller oog naar den Spotter.

Het opperhoofd glimlachte.

Aan de angstige uitdrukking die op aller gelaat te lezen was, kon de Indiaan lichtelijk gissen wat men van hem verwachtte.

— Het uur is gekomen, zeide hij; mijn blanke broeders eischen van mij de grootste opoffering die men van een Sachem zou kunnen vorderen, namelijk dat hij hun de poorten zal openen van een der laatste bolwerken van den Indiaanschen Zonnedienst, het voornaamste heiligdom waar de wet van *Ilhnicamitl*, den grootsten, den machtigsten en den ongelukkigsten van al de vorsten, die immer het land van *Hanahuca* (Mexico) beheerschten, nog ongeschonden bewaard wordt. Evenwel, om mijne bleeke broeders te bewijzen hoe eerlijk en trouw het roode bloed in mijne aderen vloeit en hoe zuiver en onbewolkt mijn hart is, zal ik voor hen doen wat ik hun beloofd heb.

Op deze verzekering van den Spotter, wiens plechtig gegeven woord niet kon worden in twijfel getrokken, helderde aller gelaat op.

Het opperhoofd vervolgde:

— De Spotter heeft geen dubbele tong: wat hij zegt doet hij; hij zal den grooten jager der blanken in Quiepa-Tani binnenleiden, onder eene voorwaarde echter, namelijk: mijne broeders moeten vergeten dat zij krijgslieden zijn; de list alleen kan hen doen triomfeeren. Heeft de groote jager der bleekgezichten de woorden van het opperhoofd begrepen? Is hij bereid zich op diens beleid en ondervinding te verlaten?

— Ik zal alleen handelen op uwe aanwijzing, hoofdman, antwoordde don Miguel, die wel begreep dat de Indiaan hem bedoeld had; ik beloof u dat ik mij geheel door u zal laten leiden.

— *Ooah!* hervatte de Indiaan glimlachend, dan is alles in orde; over twee uur is mijn broeder in Quiepa-Tani.

— God geve dat het zoo zijn mag en dat Bellarosa en haar dochter gered worden! mompelde Evraert.

— Ik ben sinds lang gewoon om de Indianen met list te bestrijden, antwoordde de jager; tot hiertoe heb ik mij, God zij dank, altoos wel genoeg in mijne ontmoetingen met hen weten te redden; ook ditmaal hoop ik goed te zullen slagen.

— Wij zullen ons gereed houden om u ter hulp te komen zoo het noodig mocht zijn, zeide Goedsmoeds.

— Draag vooral zorg dat uw spoor verborgen blijft; gij weet dat de verrader Casova uwe vijanden reeds heeft wakker gemaakt.

— Laat dat gerust aan mij over, Goedsmoeds, zei don Miguel; ik weet wat het wil zeggen met de Indianen schuilevinkje te spelen. Ik ben de man niet om mij te laten overrompelen, vriend, en dat is genoeg; alleenlijk wees op uwe hoede en zorg dat gij op het eerste signaal gereed zijt.

— En welk signaal zal dat zijn? vroeg de jager; want wij moeten goed afspreken om elk noodlottig misverstand te voorkomen, dat in de tegenwoordige omstandigheden ernstige en treurige gevolgen zou kunnen na zich slepen.

— Gij hebt gelijk; zoodra gij dus het geschreeuw van den watersperwer driemaal, met gelijkmatige tusschenpoozen zult hooren herhalen, moet gij terstond krachtdadig ter hulp schieten.

— Begrepen, antwoordde men, gij kunt op ons rekenen.

— Ik ben gereed, zei don Miguel tot het opperhoofd; wat heb ik nu te doen?

— Vooreerst moet gij u kleeden, antwoordde de Spotter.

— Hoe dat! mij kleeden? riep de jager met een blik van verwondering op zijn eigen persoon.

— Ooah! denkt mijn broeder dan dat hij Quiepa-Tani kan binnentreden in het gewaad van een blanke?

— Gij hebt gelijk; vermomd als een Indiaan is volstrekt noodig; wacht maar even.

De gedaanteverwisseling kostte niet veel tijd.

De Witte Lelie had zich intusschen uit zedigheid in een floripondioboschje teruggetrokken, om den jager niet te storen in het maken van zijn nieuw toilet.

Binnen weinige minuten had don Miguel met een scheermes zich knevels en baard afgeschoren.

Inmiddels was de Indiaan zekere kruiden gaan verzamelen, die overvloedig in het bosch groeiden.

Na er het sap uitgeperst te hebben, hielp de Spotter den jager, die zich geheel had ontkleed, zijn lichaam en vooral zijn aangezicht te verwen; vervolgens schilderde hij hem zoo goed mogelijk een *ayotl* of gewijden schildpad op de borst, vergezeld van eenige symbolische figuren, die niets oorlogzuchtigs hadden en welke hij tevens op zijn aangezicht herhaalde.

Toen kleurde hij de haren van den jager, die bijna geheel zwart waren, met een wit poeder, om hem een hoog bejaard voorkomen te geven, daar men weet dat de Roodhuiden niet vroeg grijs worden; hij bond die in een bos achter op het hoofd samen, op de manier der *Yumas*, de meest rondzwervende Roodhuiden die men kent, en om hem des te meer het uitzicht van een vreedzaam man te geven, stak hij er aan den linkerkant een papagalloveêr in, in plaats van midden op de kuif, zooals de krijgslieden gewoonlijk doen.

Deze toebereidselen eindelijk afgeloopen zijnde, vroeg de Spotter aan de blanken die met gespannen nieuwsgierigheid de verschillende trappen der gedaanteverwisseling hadden nagegaan, hoe zij vonden dat hun kameraad er thans uitzag.

— Op mijn woord, riep Goedsmoeds naïf, als ik deze herschepping niet met eigen oogen had bijgewoond, zou ik hem niet meer herkennen.

— En wat zegt gij er van? hervatte de Indiaan, zich tot Evraert wendende.

Deze kon zijn lach nauwelijks bedwingen toen hij den jager aankeek.

— Mijn hemel! riep hij, ik vind hem afschuwelijk; hij gelijkt zoo volmaakt op een leelijken Roodhuid, dat hij gerust den tocht wagen kan.

— Ooah! de Indianen zijn zoo geslepen, mompelde het opperhoofd; maar evenwel, op deze wijze vermomd, geloof ik dat mijn broeder, als hij zich in den geest van den persoon dien hij voorstelt maar goed weet te verplaatsen, van dien kant niets te vreezen heeft.

— Ik verlang niets beter; alleen moet ik u aanmerken, hoofdman, dat ik nog niet weet welke persoon gij wilt dat ik zal voorstellen.

— Mijn broeder zal een *tlacateotzin* zijn, een groote Yumeesche doctor.

— Weergaasch! dat is een kapitaal gedacht, in die rol kan ik overal toegang krijgen.

De Indiaan begon te lachen en boog toestemmend.

— Ik zou al zeer onhandig moeten zijn, als ik niet slaag, vervolgde de jager; maar terwijl ik een dokter ben, moet ik niet vergeten geneesmiddelen mede te nemen.

Don Miguel grabbelde thans in zijn weitasch, en haalde er alles uit wat hem zou kunnen verraden, er niets anders in latende dan zijn reisfoudraal en een kleine doos met medicijnen, die hij steeds bij zich droeg, en van welke onschatbare bagage hij bij menige gelegenheid goeden dienst had gehad. Daarop maakte hij zijn knapzak weder dicht, slingerde hem over zijn rug en wendde zich tot het opperhoofd.

— Ik ben gereed, zeide hij.

— Goed; de Witte Lelie en ik zullen vooruitgaan, om u den toegang gemakkelijk te maken.

De Tlacateotzin boog toestemmend.

De Indiaan riep zijne vrouw; beiden namen afscheid van de avonturiers en verwijderden zich.

Zoodra het opperhoofd verdwenen was zeide ook don Miguel zijne vrienden vaarwel.

Het was wellicht voor het laatste dat hij hen zag.

Wie toch kon het lot vooruitzien dat hem verbeidde; te midden der woeste Indianen, aan wier handen hij zich zonder verdediging ging toevertrouwen?

— Ik zal met u gaan tot aan den rand van het bosch, zeide Evraert, om te zien welke maatregelen ik zal moeten nemen om u op het eerste sein ter hulp te snellen.

— Kom, antwoordde de jager kortaf.

Zij gingen heen, gevolgd door de goede wenschen van hunne kameraden, die don Miguel niet zonder leedwezen en met een onuitsprekelijk gevoel van angst en bezorgdheid zagen vertrekken.

De beide mannen stapten nevens elkander voort, zonder een woord te wisselen; de jager was in diepe gepeinzen verzonken; Evraert zelf scheen ten prooi aan een ontroering die hij niet kon onderdrukken.

Zoo kwamen zij tot aan de laatste boomen van het woud.

De jager bleef staan.

— Hier moeten wij elkander verlaten, zeide hij.

— Dat is waar, murmelde de jonkman, terwijl hij treurig rondkeek; verder sprak hij niet.

De jager wachtte een oogenblik, en toen hij zag dat Evraert bleef zwijgen, zeide hij:

— Hebt gij niets te zeggen?

— Waarom vraagt gij dat, antwoordde de jonkman met eene onwillekeurige huivering.

— Omdat ik niet geloof, dat gij enkel om mij nog een poos langer gezelschap te houden zijt mede gegaan, Evraert; gij moet mij zeker iets te zeggen hebben.

— Ja, 't is waar, zeide hij met blijkbare inspanning, uw vermoeden is juist; ik heb u nog iets te zeggen; maar ik weet niet hoe het komt, 't is alsof mij de keel wordt toegenepen, ik kan geene woorden vinden om uit te spreken wat ik gevoel. O, als ik uwe ondervinding en uw kennis van de taal der Indianen had, Don Miguel, ik verzeker u, niemand anders zou naar Quiepa-Tani gegaan zijn dan ik.

— Ja, dat begrijpt zich, dat kan niet anders zijn, prevelde de jager meer in zich zelven, dan in antwoord op hetgeen zijn vriend gezegd had.

— Wat wilt gij dat ik haar voor u zeg? liet hij er driftig op volgen.

— Helaas, vriend, de woorden die ik haar te zeggen heb, zou ik alleen kunnen uitspreken, wanneer ik hoop dat zij hare ooren konden bereiken. Zeg haar liever niets van mij, dat zal beter zijn: verzeker haar slechts, wat gij weet, dat ik hier ben om voor haar behoud te waken en dat ik mijn leven veil heb, haar terug naar de beschaafde wereld te voeren.

— Dat alles zal ik haar zeggen, mijn vriend.

— En dan, hervatte Evraert, terwijl hij met min of meer bevende hand een stalen ketting, waaraan een zwart fluweelen zakje hing, van zijn hals deed en aan don Miguel gaf, neem dit amulet, het is alles wat ik van een persoon bezit dien zij ook goed gekend heeft, vervolgde hij met een zucht, het heeft aan mijn hals gehangen sedert verscheidene maanden, in dat zakje is eene heilige reliek, een splinter van het heilig kruis gezegend door den Paus. Geef haar dat en laat zij het zorgvuldig bewaren; dit amulet heeft mij reeds uit menig gevaar gered. 't Is het eenige dat ik op het oogenblik voor haar doen kan. Ga, mijn vriend, red haar, daar ik mij gedoemd zie om niets dan onvruchtbare wenschen voor haar behoud te koesteren. Gij houdt van mij, don Miguel, ik zal er geen woord meer bijvoegen, dan dit eene: van den uitslag uwer edele poging in dit uur hangt mij 't leven af. Vaarwel! Vaarwel!

Met zenuwachtige drift greep hij de forsche hand van den jager en drukte die bij herhaling met kracht.

Zich toen schielijk omkeerende, om zijne opwellende tranen niet te laten zien, trad hij met haastigen tred in het woud terug, waar hij spoedig verdween, nadat hij zijn vriend, die hem met verwondering naoogde, een laatsten groet met de hand had toegeworpen.

— Ach, zuchtte Evraert, Bellarosa herinnert me zooveel aan mijne engelachtige Gabrielle. God bescherme haar!

Terstond onderdrukte don Miguel de zonderlinge vlaag van ontroering die hem een oogenblik het hart had beklemd bij het weggaan van zijn vriend en moedig het hoofd opheffende, zeide hij:

— Welaan! het lot is geworpen; voorwaarts!

Thans de kalme en onverschillige houding van een Indiaan aannemende, stapte hij met langzamen tred naar de vlakte, terwijl hij de blikken zorgvuldig liet rondgaan om het terrein zooveel mogelijk te verkennen.

In de schitterende stralen der zon, die helder en glansrijk was opgegaan, had het groene veld, dat de jager doortrok, een inderdaad allerbekoorlijks aanzien.

Alles rondom hem was in drukke beweging

Dank zij zijn nieuw uitwendig voorkomen, kon hij alles wat er omging, op zijn gemak opnemen, en beschouwde hij het levendig tooneel met belangstellende nieuwsgierigheid; maar wat reeds dadelijk zijne bijzondere aandacht trok, was een troep ruiters, gekleed of liever geschilderd in hun vollen oorlogsdosch en gewapend met die lange werpspiezen en pijlen met weerhaken, die de Indianen met zooveel behendigheid weten te gebruiken en welker wonden zoo gevaarlijk zijn.

De meesten droegen bovendien nog een buks aan een band over den schouder en een *reata*, of lasso, aan den gordel. In geregelde orde en op matigen draf, reden zij naar de stad, van een tegenovergestelden kant als de jager.

De menigte voetgangers op het veld en langs den weg bleven staan om hen in oogenschouw te nemen. Don Miguel maakte van deze gelegenheid gebruik en versnelde zijn stap om zich onder den nieuwsgierigen hoop te mengen, in welks midden hij, zooals hij verlangde, weldra verdween, terwijl niemand er aan dacht om bijzonder op hem te letten.

De ruiters trokken steeds in gelijken draf voort, zonder zich met de nieuwsgierige menigte te bemoeien, tot op veertig passen van de hoofdpoort, waar zij halt maakten.

Op hetzelfde oogenblik zag men drie ruiters in galop uit de stad komen, en met een paar sprongen de brug oversteken, om den nieuw aangekomen troep te ontvangen.

Van deze laatsten zonderden zich thans mede drie ruiters af, en reden de vorige drie te gemoet.

Na eene korte woordenwisseling, voegden de zes ruiters zich nu gezamentlijk bij den troep die onbewegelijk achteraf was blijven staan, stelden zich aan zijn hoofd en trokken in geregelde orde de stad binnen.

Don Miguel die hen van nabij was gevolgd, bereikte juist de brug toen de laatste ruiters in de stadspoort verdwenen.

De jager begreep wel dat thans het geschikte oogenblik daar was om een stouten stap te wagen; hij nam dus, ofschoon zijn hart bijna hoorbaar klopte, eene houding aan zoo onverschillig als mogelijk was, en meldde zich aan om op zijne beurt te worden binnen gelaten.

Op eenigen afstand had hij den Spotter en zijne vrouw opgemerkt, in gesprek met een Indiaan die een zekeren rang scheen te bekleeden.

Dit gezicht verdubbelde den moed van den vermetelen jager.

Hij stapte stoutweg de brug over en kwam zoo het scheen ongehinderd aan de poort.

Hier echter werd er eene lans geveld die hem den doortocht belette.

Op een wenk van den Spotter, verwijderde zich de Indiaan met wien hij gesproken had en richtte zijne schreden naar de poort.

Het was een reeds bejaard krijgsman van hooge gestalte, wiens grijzende haren en sterk gerimpeld gelaat aan zijn voorkomen zekere mengeling gaven van zachtheid, schranderheid en majesteit.

Hij sprak een paar woorden tot den schildwacht, die zich tegen het binnenkomen van don Miguel had willen verzetten, maar nu terstond zijn lans ophief, en met eene eerbiedige buiging een paar passen terugtrad.

De oude Indiaan wenkte thans den jager dat hij binnen kon komen.

— Ik heet mijn broeder welkom te Quiepa-Tani, zeide hij terwijl hij den jager beleefd groette; mijn broeder heeft hier vrienden.

Door zijn veeljarig verblijf in de Prairiën en zijn gedurigen omgang met de Roodhuiden, sprak don Miguel verscheidene Indiaansche dialecten met evenveel gemak als zijn eigen moedertaal. Op de toespraak van den ouden Indiaan, begreep hij dat men hem voorthielp; hij kreeg dus de noodige vastheid om zijne rol goed te spelen, en vroeg:

— Is mijn broeder een opperhoofd?

— Ik ben een opperhoofd.

— Ooah! dat mijn broeder mij ondervrage, en Ometochtli zal antwoorden.

Daar de jager, om zoo te zeggen, zijne persoonlijkheid veranderd had, meende hij tevens een anderen naam te moeten aannemen; na eenige mislukte pogingen, had hij zich eindelijk bepaald bij dien van Ometochtli, als het best strookende met het karakter dat hij moest voorstellen; want hoe vervaarlijk dit woord in onze ooren klinken mag, beteekent het eenvoudig *Twee-konijnen*, zonder twijfel een zeer vreedzamen naam, en geheel in overeenstemming met de rol die de jager spelen zou.

— Ik heb mijn broeder niet te ondervragen, hernam het opperhoofd beleefd, daar ik weet van waar hij komt; mijn broeder is een der ingewijden in de groote geneeskunst van den wijzen stam der Yumas.

— De Sachem is goed onderricht, antwoordde de jager; ik zie dat hij met den Spotter gesproken heeft.

— Is het reeds lang dat mijn broeder zijn volk verlaten heeft?

— Het zal zeven manen zijn, sedert het uitbotten der eerste bladeren, dat ik de mocksens aandeed om op reis te gaan.

— Ooah! hervatte de Sachem op zekeren toon van eerbied, waar liggen dan de jachtgronden van mijns broeders stam?

— Aan de oevers van het onbegrensde zoutmeer (de zee).

— Wenscht mijn broeder de groote geneeskunst te Quiepa-Tani uit te oefenen?

— Het is alleen met dat doel dat ik hier kom en tevens om den Wacondah te aanbidden, in den heerlijken tempel dien het vrome Indiaansche volk hem in deze heilige stad heeft gesticht.

— Zeer goed; mijn broeder is een wijze: zijn volk is vreedzaam; maar ik, vervolgde hij, het hoofd verheffend en zich fier in zijne volle lengte oprichtende, ik ben een krijgsman en mijn naam is Atoyac.

Door een zonderlingen samenloop van omstandigheden, was de eerste Indiaan met welken don Miguel in betrekking kwam, dezelfde die ook Wimpa ontvangen had, en wiens vrouw door den opperpriester werd uitgekozen, om als vertolkster tusschen hem en de meisjes te dienen; deze omstandigheden waren echter den jager geheel onbekend.

— Dan is mijn broeder een machtig opperhoofd, antwoordde hij op de grootspraak van den Indiaan.

Deze boog met statige zedigheid voor zulk een vleiend compliment.

— Ik ben een zoon van den heiligen stam aan wien de tempelwacht is opgedragen, zeide hij.

— Moge de Wacondah het geslacht van mijn broeders zegenen!

De Sachem raakte nu meer en meer opgewonden, door de vleiende komplimenten van den jager, die hem geheel als betooverden.

— Dat mijn broeder Twee-Konijnen mij gelieve te volgen; wij zullen eerst onze vrienden gaan zien, die ons reeds wachten; vervolgens begeven wij ons naar mijne *calli* (hut), die ik hem in bezit geef zoolang hij zich te Quiepa-Tani bevindt.

Don Miguel maakte eene eerbiedige buiging.

— Mijn broeder is goed, zeide hij, ik ben niet waardig met het stof mijner mocksens zijn drempel te bezoedelen.

— De Wacondah zegent hen die de gastvrijheid beoefenen; mijn broeder Twee-Konijnen is de gast van het opperhoofd; dat hij mij dus volge.

— Ik zal mijn broeder volgen omdat hij het verlangt.

En zonder verderen tegenstand stapte don Miguel achter den Sachem de stad in, innig tevreden dat hij deze eerste proef zoo goed was doorgekomen.

Gelijk wij vroeger gezien hebben, stonden de Spotter en de Witte Lelie eenige passen verder in de poort en sloten zich weldra bij hen aan.

Alle vier begaven zich nu, zonder een woord te spreken, gezamenlijk naar het huis van den ouden Sachem, dat aan het andere einde der stad gelegen was.

Op deze lange wandeling had de jager gelegenheid om de straten die hij doortrok te bezichtigen en ofschoon oppervlakkig, met Quiepa-Tani kennis te maken.

Eindelijk hadden zij de calli van het opperhoofd bereikt. Huitlotl — de Duif — de vrouw van Atoyac, zat met de beenen onder zich gekruist, op een mat van maïsstroo tortillas te bakken, waarschijnlijk bestemd voor het noenmaal van haar echtgenoot.

Niet ver van haar af zaten drie of vier slavinnen, behoorende tot dat ras van bastaard-Indianen, waarop men met recht den titel van *wilden* mag toepassen.

Op het oogenblik dat de Sachem met zijn gasten binnentrad, sloegen de Duif en hare slavinnen nieuwsgierig de oogen op.

— Huitlotl, zeide Atoyac met deftige waardigheid, ik breng u deze vreemdelingen; de eerste is de grootste en beroemste Sachem der Chichimeka's, dien gij reeds kent, zoowel als zijn vrouw.

— De Spotter en de Witte Lelie zijn welkom in de calli van Atoyac, antwoordde zij.

De Sachem maakte eene lichte buiging maar sprak niet.

— Deze man hier, zei de Sachem naar den jager wijzende, is een vermaarde tlacateotzin der Yumas, zijn naam is Twee-Konijnen; ook hij zal bij ons zijn intrek nemen.

— De woorden die ik aan den Sachem der Chichimeka's heb toegevoegd, herhaal ik voor den grooten medicijnmeester der Yumas, zeide zij met zekeren minzamen glimlach; de Duif is zijne slavin.

— Mijn broeder zal mij veroorlooven haar de voeten te kussen, antwoordde de jager zoo galant als een Indiaan.

— Mijn broeder zal mij op de wangen kussen, hervatte de wederhelft van Atoyac, terwijl zij de rechterwang aan don Miguel toekeerde, die hij eerbiedig met de lippen aanraakte.

— Mijne broeders zullen een beker pulque der welkomst drinken, vervolgde de Duif, de weg is lang en stofferig en de stralen der zon zijn heet.

— De pulque laaft de dorre lippen der dorstige reizigers, antwoordde don Miguel voor zich en zijne gezellen.

Hiermede was de voorstelling afgeloopen.

De slavinnen brachten eenige butaccas (legbedden) waarop de reizigers zich uitstrekten; vervolgens eenige roodaarden kruiken, zeer gelijkende naar de Spaansche alcaforas, met pulque gevuld, het Indiaansche bier, dat de meesteres van het huis in hoornen bekers schonk en den vreemdelingen aanbood, met die bevallige en gulle gastvrijheid die den Indianen zoo bijzonder eigen is en waarvan zij alleen het geheim schijnen te bezitten.

HOOFDSTUK XXIX

EERSTE ONTDEKKINGEN IN DE STAD

Terwijl hij deed alsof hij zich alleen bezighield met de gulle beleefdheden van zijne gastvrouw te beantwoorden, beschouwde de jager aandachtig het inwendige der calli waar hij zich bevond, om zich op de hoogte te stellen van de andere woningen in de stad; daar hij veronderstelde, dat de inrichting ten minste grootendeels met die der overigen zou overeenstemmen.

Het vertrek waar Atoyac zijne gasten had binnengelaten, was eene vrij groote vierkante kamer, welker witte met kalk bestreken muren onder anderen met eenige menschelijke haarschedels en een aantal krijgswapens pronkten, die allen bijzonderlijk net en zindelijk werden gehouden.

Eenige stapels vellen van tijgers en *ocelotl* (boschkatten) benevens manels en fressadas, lagen in een soort van kribben, of groote bakken opgehoopt, waarschijnlijk om tot bedden te dienen.

Buttacas (rustbanken) en andere, houten, maar bijzonder lage stoelen meubelden dit vertrek; in het midden stond eene plompe vierkante tafel van niet meer dan vier palmen hoogte boven den vloer.

Zoo als men ziet, was deze inboedel wel eenvoudig; overigens is hij in alle Indiaansche callis, die gewoonlijk uit zes vertrekken bestaan, genoegzaam dezelfde.

Het eerste vertrek, hierboven door ons beschreven, dient tot dagelijksche huiskamer voor het gezin.

Het tweede is bestemd voor de kinderen.

Het derde dient tot slaapkamer.

Het vierde bevat de getouwen om zarapes (mantels) te weven, waarin de Indianen onovertrefbaar zijn; de getouwen zijn van bamboes en met bewonderenswaardige eenvoudigheid samengesteld.

Het vijfde vertrek bevat allerlei soort van levensmiddelen voor het regengetij, wanneer de jacht onmogelijk wordt.

Eindelijk het zesde vertrek, dat voor de slaven bestemd is.

Wat de keuken betreft, deze bestaat eigenlijk niet, daar zij gewoonlijk hunne spijzen in den *coral*, dat is in de open lucht bereiden.

Het gebruik van schoorsteenen is er geheel onbekend; bij nacht- of winterkoude brandt er in iedere kamer eene groote steenen test of komfoor.

De zorg voor de orde en zindelijkheid in de vertrekken is aan de slaven en slavinnen toevertrouwd, die onder opzicht van de vrouw des huizes arbeiden.

Deze slaven zijn niet allen zoogenaamde wilden; de Indianen betalen niet zelden met woeker de verongelijkingen terug die zij van de blanken ontvingen, en menig ongelukkige Spanjaard, hetzij in den oorlog krijgsgevangen gemaakt, of gevallen in de listige strikken en hinderlagen hem door de Roodhuiden gespannen, wordt hier tot harde slavernij gedoemd.

Het lot dezer ongelukkigen is nog treuriger dan dat van hunne roode medeslaven, daar zij het vooruitzicht missen van ooit hunne vrijheid terug te zullen bekomen; integendeel moeten zij zich niets anders voorstellen dan om eenmaal het slachtoffer te worden van den heet hunner wreede meesters, die zich onverbiddelijk aan hen wreken over de duizende kwellingen, door het tyranniek en vernederend regeeringsstelsel der Spanjaarden in Mexico uitgeoefend.

Men kan dus op deze harde slavernij ten volle de treurige zinspreuk toepassen, die de vermaarde Dante Alighieri boven de poort van zijne Hel schreef: *Lasciate ogni speranza!* (Vaarwel, alle hoop).

Atoyac, bij wien het toeval den jager zoo goedgunstig had binnen geleid, was een der meest geëerbiedigde Sachems onder de krijgslieden van Quiepa-Tani.

In zijne jeugd had hij lang onder de Europeanen gewoond, en de groote ondervinding door hem gedurende zijne verre reizen opgedaan, had zijn verstand buitengewoon ontwikkeld, menig vooroordeel zijner kaste bij hem uitgewischt en hem veel gezelliger en beschaafder gemaakt dan de meesten zijner stamgenooten.

Terwijl hij met kleine teugjes zijn geliefde pulque zat te lepperen zooals iedere echte fijnproever, die de waarde van zijn drank op prijs stelt, behoort te doen, praatte hij gedurig met den jager, en werd hij hetzij door den verzachtenden invloed der pulque, hetzij door het vertrouwen dat de blanke hem inboezemde, van lieverlede mededeelzaam en openhartig.

Gelijk het in zulke gevallen gewoonlijk gaat,

begon hij zijne eigene zaken te vertellen en trad hij daarbij in al de bijzonderheden van zijne familie: hij verhaalde den jager dat hij vader was van vier zonen, allen beroemde krijgslieden, wier grootste genot was om invallen en strooptochten op Spaansch grondgebied te maken, om landhoeven te verbranden, oogsten te vernielen, en gevangenen op te lichten.

Verder sprak hij over de verre reizen die hij gedaan had, en scheen hij aan dokter Twee-Konijnen te willen bewijzen, dat zijne ondervinding en bekwaamheid als krijgsoverste hem geenszins beletten, om het nut en den edelen invloed der andere wetenschappen te waardeeren.

Hij gaf hem zelfs te kennen, dat hij, ofschoon een aanzienlijk Sachem, zich nu en dan verwaardigde zijne studiën aan de kruidkunde te wijden en de geheimen der groote geneeskunst na te sporen, met welke de Wacondah, in zijne hoogste goedheid, sommige uitstekende menschen zoo genadig begiftigd had, om de kwalen van het overige menschdom te verlichten en te genezen.

Don Miguel hield zich als ware hij door de achting, die de machtige Sachem aan het beroep dat hij uitoefende toedroeg, levendig getroffen; en hij besloot van deze gelukkige stemming van het opperhoofd zich te bedienen, om hem onder de hand te polsen over hetgeen hij zoo gaarne weten wilde; namelijk in welken toestand Bellarosa en Lydia zich bevonden en in welken hoek der stad zij opgesloten waren.

Daar echter de argwaan der Indianen zoo licht wakker wordt, was het hoogst noodig hierin met de meeste omzichtigheid te werk te gaan, en liet de jager niets van zijne ware bedoelingen blijken, maar wachtte hij geduldig tot de Sachem hem zelf gelegenheid zou geven om hem hierover de noodige vragen te doen.

Het gesprek was intusschen nagenoeg algemeen geworden, en er was reeds meer dan een uur verloopen, zonder dat het den jager, ofschoon hierin door den Spotter getrouw bijgestaan, gelukt was om de vraag rechtstreeks op het tapijt te brengen, toen zich opeens een Indiaan aan de deur der calli vertoonde.

— De Wacondah verheugt zich! zeide de nieuw aangekomene, met eene statige en eerbiedige buiging; ik heb een boodschap voor mijn vader.

— Mijn vriend is welkom, antwoordde het opperhoofd; mijne ooren zijn geopend.

— De groote raad der Sachems onzes volks is vergaderd, zeide de Indiaan; men wacht alleen op mijn vader Atoyac.

— Wat is er dan voor nieuws aan de hand?

— De Zwarte Panter is met zijne krijgslieden gekomen; zijn hart is vervuld met bitterheid, hij wenscht met den raad te spreken. De Witte Beer vergezelt hem.

De Spotter en de jager wisselden een blik van verstandhouding.

— Zijn de Zwarte Panter en de Witte Beer terug? riep Atoyac met verwondering; dat is vreemd! wat heeft hen zoo spoedig, en vooral zoo gelijktijdig herwaarts kunnen brengen?

— Dat weet ik niet; maar zij zijn nauwelijks een uur geleden in de stad gekomen.

— Het was dus de Zwarte Panter onder wiens bevel heden morgen die bende ruiters de stad is binnengerukt?

— Niemand anders dan hij. Mijn vader moet hem gezien hebben daar hij hem voorbijreed. Wat moet ik de opperhoofden antwoorden?

— Dat ik onmiddellijk in den raad kom.

De Indiaan boog en vertrok.

De grijsaard stond op met kwalijk verborgen ontroering en maakte zich gereed om heen te gaan.

De Spotter weerhield hem.

— Mijn vader schijnt ontsteld, een wolk bedekt zijn geest.

— Ja, antwoordde de Sachem onbewimpeld, ik ben treurig.

— Wat kan de reden zijn dat mijn vader treurig is?

— Broeder, zei de oude Sachem met bitterheid, er zijn zoovele manen verloopen, sedert gij voor het laatst Quiepa-Tani hebt bezocht.

— De mensch is de speelbal der gebeurtenissen, hij kan slechts zelden zijne plannen ongestoord uitvoeren.

— Dat is waar. Misschien zou het voor u en voor ons allen beter zijn geweest als gij niet zoo lang waart uitgebleven.

— Dikwijls, zeer dikwijls heb ik verlangd hier te komen, maar steeds heeft het noodlot mij dit belet.

— Ja, ja, dat moet wel zoo zijn; zonder dat zouden wij u zeker hebben gezien; en vele dingen, die thans zijn gebeurd, zouden dan misschien niet hebben plaats gehad.

— Wat wilt gij hiermede zeggen?

— Het zou te lang duren om u dat te verklaren, op dit oogenblik ontbreekt mij daartoe de tijd; ik moet onverwijld naar den raad, waar men op mij wacht; laat het u genoeg zijn te vernemen, dat sinds eenigen tijd een booze geest onder de Sachems van den groo-

ten raad verdeeldheid heeft geblazen; twee mannen hebben beproefd, en het is hun maar al te zeer gelukt, om een heilloozen invloed op de beraadslagingen uit te oefenen en met hunne denkbeelden al de andere opperhoofden te beheerschen.

— En wie zijn die twee mannen?

— Gij kent hen maar al te goed.

— Hoe heeten zij dan?

— De Zwarte Panter en de Witte Beer.

— Ooah! riep de Spotter, wees op uwe hoede; de eerzucht dezer twee mannen, zoo gij er geen acht op slaat, kan u groote onheilen berokkenen.

— Dat weet ik; maar kan ik mij daar tegen verzetten? Ben ik alleen sterk genoeg om hunnen invloed te keeren en de voorstellen te doen verwerpen, die zij aan den raad willen opdringen?

— Dat is zoo, antwoordde de Sachem peinzend; maar hoe zou men dat kunnen beletten?

— Er zou misschien een middel op zijn, riep Atoyac op slependen toon, na een poosje zwijgens.

— Welk?

— Het is zeer eenvoudig. Gij zijt een der eerste en beroemdste Sachems van uw volk?

— Wat meer?

— Gij hebt als zoodanig, naar ik meen, het recht om in den raad zitting te nemen.

— Dat heb ik.

— Waarom zoudt gij er dan geen zitting in nemen?

De Spotter wierp thans een vragenden blik naar den jager, die dit gesprek met een onverschillig gezicht had aangehoord, ofschoon zijn hart klopte van belangstelling; want met zijne gewone instinctmatige scherpzinnigheid vermoedde hij, dat de tegenwoordige in den raad hangende geschillen voor hem van het grootste gewicht waren.

Op de stilzwijgende vraag van den Spotter, begreep hij, dat wanneer hij zich langer aan het gesprek bleef onttrekken, dit in de oogen van zijn gastheer licht eene laakbare onverschilligheid voor de belangen der stad kon verraden, welke deze hem zeer ten kwade zou kunnen duiden. Hij nam dus het woord op en zeide:

— Als ik zulk een groot opperhoofd was als de Spotter, zou ik niet aarzelen mij in den raad te vertoonen; het geldt hier toch niet de belangen van deze of gene natie in het bijzonder, maar veeleer de gewichtigste levensvragen voor het roode ras in 't algemeen; door zich in dergelijke omstandigheden aan de beraadslagingen te onttrekken zou men, naar mijn gevoelen, aan de vijanden der orde en rust in de stad een bewijs van zwakheid geven, dat dezen zonder twijfel zich zouden ten nutte maken, om hunne plannen door te drijven en regeeringloosheid te bevorderen.

— Zoudt gij dat denken? vroeg de Spotter, die zich hield alsof hij aarzelde.

— Mijn broeder Twee-Konijnen heeft goed gesproken, hervatte Atoyac met drift, hij is een verstandig man. Mijn broeder moet zijn raad volgen, en dat zooveel te meer, daar zijne tegenwoordigheid hier ter stede algemeen bekend is, en derhalve zijn wegblijven uit den raad zeer zeker een verkeerden indruk zou maken.

— Wanneer het er zoo mede gelegen is, antwoordde de Chichimeka, verzet ik mij niet verder tegen uw verlangen, maar ben ik gereed u aanstonds te volgen.

— Ja, voegde de jager er met voordacht bij, ga terstond naar den raad; wellicht dat uwe onverwachte tegenwoordigheid genoeg zal zijn, om zekere verkeerde plannen omver te werpen, en groote onheilen te voorkomen.

— Ik zal mij derwijze gedragen, dat onze vijanden met schrik zullen terugdeinzen, antwoordde de Sachem schijnbaar verstrooid, en alsof hij het woord tegen zijn gastheer richtte, maar eigenlijk ter geruststelling van den jager.

— Laat ons vertrekken, zei Atoyac.

De Spotter boog stilzwijgend.

Zij gingen heen.

Don Miguel bleef alleen in de calli met de twee vrouwen.

De Duif had gedurende de bovenvermelde redewisseling in stilte met de Witte Lelie zitten praten; zoodra de krijgslieden vertrokken waren, stonden de beide vrouwen op en maakten zich gereed om heen te gaan.

De Witte Lelie sprak niet, maar hield zich den vinger voor den mond en zag daarbij den jager veelbeteekenend aan; deze wikkelde zich in zijn bisonsmantel en zei toen tegen de vrouw van Atoyac:

— Ik zou mijne zuster niet gaarne storen terwijl de opperhoofden naar den raad zijn: ik zal mij dus deze gelegenheid ten nutte maken om eene wandeling in de stad te doen en met meer aandacht den prachtigen tempel te beschouwen, dien ik bij mijne aankomst herwaarts maar even in 't voorbijgaan gezien heb.

— Mijn vader heeft gelijk, antwoordde Huitlotl, te meer daar ik op mijne beurt met de Witte Lelie uit moet, en het ons spijten zou onzen gast alleen in de calli te laten.

De Witte Lelie lachte minzaam, schudde haar bevallig hoofd en gaf den jager een veelbeduidenden wenk.

Deze vermoedde terstond dat de vrouw van den Spotter, onder het gesprek met hare vriendin, reeds ontdekt zou hebben waar de jonge meisjes zich bevonden, en dat hare begeerte om hem van huis te verwijderen, geen ander oogmerk had, dan dienaangaande nog meerdere inlichtingen op te doen; hij maakte dus geen zwarigheid om alleen te gaan, trad langzaam de calli uit, en de straat op, met al het gewicht en de majesteit van den hoogwijzen persoon dien hij voorstelde.

Overigens was de jager er niet treurig om dat hij eenigen tijd alleen kon zijn, ten einde over de meest geschikte middelen na te denken om met Bellarosa en hare dochter in betrekking te komen, eene onderneming die hem alles behalve gemakkelijk scheen.

Aan den anderen kant meende hij zich van de gegeven vrijheid te bedienen, om eene wandeling door de stad te maken, ten einde de vereischte plaatselijke kennis te verzamelen, die hij voor zijn doel noodig achtte.

Niet wetende hoe het met zijn verblijf in de stad kon afloopen en op welke wijze hij er weder uit zou komen, beijverde hij zich, om op goed geluk af, de best mogelijke aanwijzingen omtrent de richting der straten en de ligging der voornaamste gebouwen op te doen, in het dubbele vooruitzicht op een aanval of een veiligen aftocht.

De jager wist zijn aangezicht met zulk een ondoordringbaar masker van onverschilligheid en zelfgenoegzaamheid te bedekken, zijne vragen werden daarbij zoo rustig en onbewimpeld gedaan, dat het bij niemand, tot wien hij zich wendde, opkwam om hem een oogenblik te verdenken, en zoo kreeg hij, dank zijne behendigheid, de meest nauwkeurige berichten aangaande de zwakke punten der stad; bijvoorbeeld hoe men na het sluiten der poorten naar buiten en weder binnen kon komen, zonder gezien te worden en meer andere even onschatbare inlichtingen in stilte vernam om op het geschikte oogenblik tot zijn voordeel te gebruiken.

Te Quiepa-Tani, evenals in iedere groote stad, was een aantal lediggangers, die hun leven versleten met van den eenen hoek naar den anderen te slenteren om hunne verveling te verdrijven.

Het was inzonderheid deze soort van lieden, die don Miguel op zijne langdurige wandeling door de stad aanklampte en wier omslachtige meestal weinig beduidende vertelsels hij beluisterde, om er zijn voordeel mede te doen; wanneer hij dan begreep alles gehoord te hebben wat hij van hen te weten kon komen, liet hij hen aan zich zelven over om een eind verder dezelfde taktiek met anderen te hervatten.

Hij was bijna drie uur uit geweest, toen hij de calli weder binnentrad.

Atoyac en de Spotter waren nog niet terug; maar de beide vrouwen zaten op hunne matten nedergehurkt, vertrouwelijk en met zekere geestdrift samen te keuvelen.

Zoodra de Witte Lelie hem gewaar werd, wierp zij hem een verstandhoudenden blik toe.

De jager vlijde zich op een butacca neder, nam de calumet uit zijn gordel, vulde haar met gewijden tabak en begon te rooken.

Intusschen hadden de vrouwen, na den gewaanden geneesheer stilzwijgend gegroet te hebben, haar gesprek hervat.

— Worden dan de gevangenen, die men op de blanken maakt, altijd hierheen gebracht? vroeg de Witte Lelie.

— Ja, antwoordde de Duif.

— Dat verwondert mij toch, vervolgde de jonge vrouw, want als het nu een van hen gelukte te ontsnappen, zou de verborgen ligging en juiste richting der stad aan de blanken bekend worden en dan zou men deze zonder twijfel spoedig in de vlakte zien verschijnen.

— Dat is zoo; maar mijne zuster vergeet dat men uit Quiepa-Tani niet ontsnappen kan.

De Witte Lelie schudde bedenkelijk het hoofd.

— O, zeide zij, de blanken zijn zoo slim, meer dan gij denkt; maar hoe dit ook wezen mag, de vrouw en haar kind die wij zooeven gezien hebben zullen zeker niet ontsnappen, daartoe worden zij te streng bewaakt; ik weet niet waarom, maar ik gevoel diep medelijden met haar.

— Zoo gaat het mij ook, zuster. Die arme menschen nog zoo jong, zoo lief en voor altijd verwijderd van allen die haar dierbaar zijn; haar lot is treurig.

— Ja, wel treurig! Maar wat kunnen wij er aan doen? Zij zijn het eigendom van Wimpa; dat opperhoofd zal haar nooit weder in vrijheid willen stellen.

— Wij zullen haar nog eens gaan zien, niet waar, zuster?

— Wanneer?

— Morgen, zoo gij wilt.

— Dank u, zuster; dat zal mij gelukkig maken, ik verzeker het u.

Deze laatste gezegden vooral troffen den jager.

Bij de plotselinge opheldering die hij bekwam, had hij al zijne zelfbeheersching noodig om zijne ontroering te verbergen en te zorgen dat de Duif niets van zijne onrust bemerkte.

Op dat oogenblik kwamen juist Atoyac en de Spotter terug; zij zagen er zeer gejaagd uit en schenen aan een gramschap ten prooi die, hoezeer door Indiaansche deftigheid in toom gehouden, daarom niet minder verschrikkelijk was.

Atoyac kwam recht op den jager af, die intusschen reeds opstond om hem te ontvangen.

Toen don Miguel de verbolgenheid zag die op het gelaat van den Sachem lag uitgedrukt, vreesde hij dat er wellicht iets ten zijnen opzichte was ruchtbaar geworden; hij wachtte dus met pijnlijk ongeduld de mededeeling af die zijn gastheer hem scheen te willen doen.

— Mijn vader is immers wel een ingewijde in de groote geneeskunst? vroeg Atoyac, terwijl hij hem met een uitvorschenden blik gadesloeg.

— Heb ik dat niet aan mijn broeder gezegd? was de wedervraag van den jager, die reeds meende dat hij ernstig bedreigd werd en den Spotter een twijfelmoedigen wenk gaf.

Laatstgenoemde glimlachte.

Dit stelde den jager aanvankelijk gerust; het was toch niet denkbaar dat de Chichimeka, als er eenig gevaar had bestaan, zoo kalm zou zijn gebleven.

— Laat mijn broeder dan terstond met mij gaan en zijne heelkundige werktuigen medenemen, riep Atoyac tamelijk barsch.

Het zou weinig takt hebben verraden als hij dit verzoek, hoe onstuimig ook gedaan, had willen weigeren; overigens bewees het hem dat zijn gastheer geen booze voornemens met hem had.

Hij nam het dus aan.

— Dat mijn broeder mij voorga, en ik zal hem volgen, was al wat hij er op antwoordde.

— Spreekt mijn vader de taal der barbaarsche Gachupines? vroeg Atoyac.

— Mijn volk woont aan de oevers van het onbegrensde zoute meer; de bleekgezichten zijn onze naaste buren, ik versta en spreek dus min of meer hunne taal, zei don Miguel.

— Zooveel te beter.

— Zal ik dan een blanke moeten genezen? vroeg de jager, die gaarne voorop verlangde te weten wat men van hem vorderde.

— Neen, antwoordde Atoyac, maar een van de grootste opperhoofden der Apachen heeft eenige manen geleden een blanke vrouw en haar dochter hier gebracht; die vrouwen zijn ziek; de booze geest heeft zich van haar meester gemaakt, en op dit oogenblik zweeft de dood reeds boven hare legerstede.

Don Miguel sidderde inwendig bij dit onverwachte nieuws, zijn hart dreigde hem te ontzinken, eene huivering liep hem over het lijf; hij had schier bovenmenschelijke kracht noodig om de diepe ontroering te beteugelen die in zijn hart kookte, en om met eene bedaarde stem te kunnen zeggen:

— Ik ben tot mijns broeders dienst, zoo ver mijn plicht dit vereischt.

— Vertrekken wij dan, antwoordde de Indiaan.

Don Miguel kreeg zijn medicijnenkist, nam haar zorgvuldig onder den arm, ging met den Sachem de calli uit, en beiden begaven zich met haastige stappen naar het paleis der Zonnemaagden, vergezeld, of liever op eenigen afstand bewaakt door den Spotter, die hun op de hielen volgde en hen geen oogenblik uit het oog verloor.

HOOFDSTUK XXX

OPHELDERINGEN

Wij zijn weder verplicht eenige stappen in ons verhaal terug te treden, tot toelichting van sommige feiten en bijzonderheden, die wij opzettelijk in de schaduw hebben gelaten, maar die thans dringend vorderen door onze lezers te worden gekend.

In een vorig hoofdstuk hebben wij gezien hoe gemakkelijk don Guerero, Wimpa en de Witte Beer zich met elkander hadden verstaan om gezamentlijk wraak te oefenen.

Doch zooals het gewoonlijk met dergelijke verbintenissen gaat, had ieder voor zich reeds dadelijk zijn eigen belang in het oog gehouden, en was don Guerero ongelukkig degene

onder de drie, die van dit verbond de minste voordeelen zou trekken.

Slechts weinige blanken kunnen, wat geslepenheid in het onderhandelen betreft, zich met de Roodhuiden meten.

De Indianen, even als alle overwonnen volken sinds eeuwen onder een vernederend juk gebogen, hebben slechts een wapen in hun bereik, een doodelijk wapen nochtans, waarmede zij meestal met goed gevolg hun gelukkiger vijanden weten te bestrijden.

Dit wapen is de list: het wapen der lafhartigen en der zwakken, de verdediging van den slaaf tegen den meester.

De voorwaarden door de twee Indianenhoofden aan don Guerero gesteld, waren eenvoudig en duidelijk omschreven. De opperhoofden zouden door middel van gewapende krijgslieden, onder hunne aanvoering, den Mexicaan in staat stellen zijne vijanden in handen te krijgen en zich aan hen te wreken.

Daarentegen zou don Guerero zijn diplomatischen invloed gebruiken om beide te Quiepa-Tani gevangenen los te krijgen, en gaf hij deze in vollen eigendom over aan de twee opperhoofden, die dan met haar konden handelen naar goedvinden, zonder dat hij, don Guerero, op eenige manier hoe het ook met de gevangenen mocht gaan, trachten zou ten haren behoeve tusschenbeide te treden.

Deze voorwaarden werden wederzijds gaaf en goed aangenomen, en de Indiaansche opperhoofden maakten zich gereed om de bepalingen van het verdrag zoo spoedig mogelijk ten uitvoer te brengen.

De Witte Beer koesterde sedert lang tegen don Miguel een doodelijken haat, omdat hij in zijne ontmoetingen met dien man steeds het onderspit had gedolven.

Hij greep met ijver de gelegenheid aan om zich thans te wreken, en meende voor ditmaal van zijne zaak zeker te zijn, en zijn vervloekten vijand al de vernederingen en al het kwaad dat hij hem had doen ondergaan met woeker terug te zullen betalen.

In minder dan drie dagen tijds waren de Zwarte Panter en de Witte Beer erin geslaagd om een troep van honderd vijftig uitgelezene ruiters te verzamelen, allen verbitterde vijanden der blanken, voor welke dus de beraamde onderneming, om het zoo eens te noemen, een ware pleziertocht zou zijn.

Toen don Guerero zag dat hij zich aan het hoofd van zulk een talrijke en onverschrokken bende kon stellen, sprong zijn hart op van vreugde en achtte hij zich reeds zeker van den goeden uitslag der onderneming.

Wat toch zou don Miguel tegen hem kunnen beproeven of uitrichten, met de weinige mannen waarover hij te beschikken had? De weg om naar Quiepa-Tani te komen, was lang en bijna onbruikbaar; hij moest over steile rotsheuvels, door ontoegankelijke wouden en onmetelijke wildernissen; en gesteld al eens dat het den avonturier met zijne mannen gelukte om al deze hindernissen te overwinnen en de stad te bereiken, wat zouden zij er kunnen doen?

Konden zij er aan denken om haar te veroveren?

Zouden zij het wagen om met een dertigtal mannen eene stad te bestormen die meer dan twintig duizend zielen bevatte, bovendien versterkt was door hechte poorten en muren, omgeven door een breede gracht en verdedigd door een uitgelezen garnizoen van drie duizend der beroemdste krijgslieden, die uit al de Indiaansche stammen bijeengebracht, bijzonder belast waren met het bewaken der heilige stad, en vast besloten hadden om haar tot den laatsten man te verdedigen, liever dan zich over te geven?

Zoo iets te onderstellen viel buiten alle berekening en was inderdaad zoo dwaas, dat Guerero er geen minuut lang bij zou hebben stilgestaan.

De eerste zorg der Indiaansche opperhoofden, was dus, te onderzoeken waar zich hunne vijanden bevonden.

Ongelukkig echter hadden de jagers hunne maatregelen zoo behendig weten te kiezen, dat de Roodhuiden genoodzaakt waren hunne vijanden langs drie verschillende sporen te volgen en dus hunne bende in even zoo vele afdeelingen te splitsen, om de Chichimeca's van alle zijden in 't oog te houden.

In deze omstandigheid openbaarde zich het eerste bezwaar tusschen de drie saamverbondenen.

Wimpa en de Witte Beer, toen het er op aankwam om hunne krachten te verdeelen, wilden natuurlijk elk het kommando over een afzonderlijk corps op zich nemen, eene regeling die Guerero reeds dadelijk minder beviel en waaraan hij stellig weigerde toe te geven, door hun niet zonder reden te doen opmerken, dat in die tegenwoordige onderneming alles van de overeenstemming der opperhoofden afhing; dat de krijgslieden daarom niets anders te doen hadden dan de beweging des vijands in 't oog te houden, terwijl de drie opperhoofden bij elkander behoorden te blijven en de noodige wijzigingen in hunne oorlogsplannen gezamentlijk te overwegen, om bij de eerste gunstige gelegenheid die zich aanbood met kracht te kunnen handelen.

De ware grond van deze eigenzinnigheid was, dat Guerero ofschoon door de omstandigheden gedwongen zich met de twee Sachems te vereenigen, in deze geëerde bondgenooten geen het minste vertrouwen stelde; hij verachtte hen evenzeer, als hij op zijne beurt door hen veracht werd, en meende zich verzekerd te moeten houden dat, wanneer hij hun om welke reden ook vergunde, zich van hen te scheiden, hij hun nooit weder zou zien, en dat zij hem zonder het minste bezwaar in den steek zouden laten om hem zijne zaken alleen in de Prairie allen te laten afdoen.

De Indianen begrepen zeer goed wat hun bondgenoot bedoelde en hoe hij over de zaak dacht; maar te leep om hem te laten blijken dat zij zijne bedoelingen doorgrondden, hielden zij zich alsof zij de redenen die hij hun opgaf goedkeurden en er al het gepaste van erkenden.

De drie bevelhebbers bleven dus vereenigd en trokken met hun staf, een twintigtal mannen sterk, voorwaarts, na de overigen in twee troepen te hebben gesplitst om de Chichimeka's te bewaken.

Guerero maakte allen spoed om Quiepa-Tani te bereiken, ten einde de twee gevangenen in de stad op te lichten en in handen te krijgen, om door hare tegenwoordigheid den ijver zijner bondgenooten aan te vuren.

Zij trokken op weg.

Bij deze gelegenheid had er eene zeer zonderlinge verwikkeling plaats, namelijk dat zes verschillende detachementen krijgslieden elkander op het spoor zaten en elke troep, gedurende meer dan een maand lang, met gelijke drift en nauwkeurigheid, afzonderlijk voortrukten in de voetstappen van den troep die haar vooruit was, terwijl geen van haar wist dat zij op hare beurt werd nagezet door een troep die haar volgde.

Zoo liepen de zaken zonder tot eene ontmoeting te leiden, voor dien nacht toen Casova in het woud verdween.

Hoe dit kwam, willen wij thans nader doen zien.

Don Miguel hield den Mexicaan niet zonder reden verdacht van den schelm te spelen.

Daarom had hij hem niet van zich willen laten gaan, om hem des te beter in 't oog te kunnen houden.

Ongelukkig echter was er ondanks don Miguel's onafgebroken waakzaamheid, sedert hun vertrek van het meer del Rubio, meer dan eene maand lang, niets gebeurd dat den jager in zijne vermoedens kon versterken.

Casova had niet de minste linksche beweging gemaakt en zoo het scheen stipt en getrouw zijn plicht gedaan.

Als er gekampeerd werd, en de kleine beschikkingen voor den nacht waren gemaakt, en de maaltijd geëindigd was, was Casova altijd een der eersten die zich in zijne zarapé wikkelde, op den grond uitstrekte en onder voorwending van vermoeidheid insliep.

Kortom, de bandiet had zijn gedrag zoodanig weten in te richten, dat de jager, hoe slim hij ook wezen mocht, zich door hem liet verschalken.

Van lieverlede begon dus zijne achterdocht te verminderen en zijne waakzaamheid te verslappen, en ofschoon hij den Mexicaan niet licht een post van belang zou hebben toevertrouwd, hield hij hem echter minder scherp in het oog dan gedurende de eerste dagen.

Zoo waren zij meer dan eene maand lang op weg geweest en bevonden zich de avonturiers op een geheel onbekend terrein; het scheen bijna onmogelijk dat Casova, die weinig van het leven in de wildernis wist, zijne kameraden zou durven verlaten en zich alleen in de woestijn zou wagen, waar hij waarschijnlijk spoedig verdwalen en na verloop van weinige kommervolle dagen van honger en gebrek zou moeten omkomen.

Deze nalatigheid van don Miguel bewees slechts eene zaak, namelijk dat de jager zijn man niet goed kende, en niet volkomen op de hoogte was van de hardnekkigheid waarmede de Mexicaansche mestiezen een eenmaal opgevat plan volhouden.

Casova haatte den jager uit den grond van zijn hart, omdat deze hem eenmaal ontmaskerd had, en wachtte met al het geduld dat het beste dras waartoe hij behoorde kenmerkt, het oogenblik af om zich aan hem te wreken, wel wetende, dat in de tegenwoordige omstandigheden, de gelegenheid daartoe den een of anderen dag zeker komen zou.

Intusschen wachtte, loerde en luisterde hij.

Niemand verborg iets voor hem of ontzag zich om in zijn bijzijn vrijuit over de zaken te spreken, om de eenvoudige reden dat don Miguel zijne kameraden niet voor den mesties had willen waarschuwen daar dit te zeer met het lovaal karakter van den jager in strijd was.

Door deze vertrouwelijkheid werd Casova in

de gelegenheid gesteld om aangaande de onderneming, van welke hij tegen zijn zin deel uitmaakte, vele bijzonderheden te vernemen die hij anders nooit zou zijn te weten gekomen, en die hij zorgvuldig verzamelde om ze later tot eigen voordeel, zoo duur mogelijk aan de lieden die er belang bij hadden te verkoopen, zoodra het toeval hem in zijne tegenwoordigheid zou brengen.

Op denzelfden avond toen don Miguel het spoor ontdekte dat hem zooveel belang inboezemde, had Casova, die op zijne beurt almede rondsnuffelde, te midden van een kreupelboschje een vonst gedaan, die hij zich wel wachtte aan zijne kameraden mede te deelen.

Deze vonst bestond in een tabakszak, klein van omvang, maar rijk met goud geborduurd, zooals de groote heeren in Mexico gewoon zijn te dragen.

Casova herinnerde zich zeer wel dien vroeger in handen van don Guerero gezien te hebben.

Dit zakje moest derhalve door hem verloren zijn. Hij stak het voorloopig in zijn borstzak, zich voorbehoudende om het later nader te onderzoeken, wanneer hij geen gevaar liep van door zijne makkers te worden overvallen.

De Spotter, zooals wij vroeger gezien hebben, was dien avond op verkenning uitgegaan. en zijne vrienden, na een vuur ontstoken, hun maal bereid en eenige mondvollen er van gegeten te hebben, zaten op zijne terugkomst te wachten.

Het was dien dag afmattend heet geweest. De Indiaan liet zich bijzonder lang wachten; don Miguel en Evraert, na een geruime poos met elkander te hebben zitten praten, voelden hunne oogleden bezwaard, zij begonnen te knikkebollen, kortom, zij bezweken voor de vermoeienis, lieten zich op den molligen bodem afglijden en waren weldra in een diepen slaap gedompeld; wat Casova betreft, deze had naar het scheen reeds zoo vast geslapen alsof hij nooit weder moest opstaan.

Intusschen gebeurde er iets zonderlings; nauwelijks toch hadden don Miguel en Evraert hun oogen gesloten of Casova opende de zijne, en dat wel zoo gezwind en juist van pas dat men niet anders kon veronderstellen of hij had slechts geveinsd te slapen, ja was nooit beter wakker geweest dan toen hij deed alsof hij sliep.

Eerst wierp hij een bespiedenden blik om zich heen en hield zich onbeweeglijk stil; maar na verloop van een paar minuten door de diepe en geregelde ademhaling zijner kameraden gerust gesteld, kwam hij zacht overeind.

Hij aarzelde nog eenige minuten, en haalde toen uit zijn borstzak den tabakszak te voorschijn, om hem in het schijnsel der brandende takkebossen te bezichtigen.

Het zakje had op zich zelf niets buitengewoons, alleen merkte de slimme mesties er eene kleine bijzonderheid aan, het was namelijk ongeveer half met tabak gevuld, en die tabak was versch.

Het kon dus onmogelijk lang geleden zijn dat don Guerero het verloren had, ja wellicht een paar uur slechts; zoo dit waar was, gelijk hij alle reden had te gelooven, kon de eigenaar niet ver verwijderd zijn, en moest hij zich niet veel meer dan een paar mijlen van het jagerskamp bevinden.

Deze redeneering was logisch; ook trok de mesties er dit gevolg uit, dat de gelegenheid die hij sedert zoo lang had te gemoet gezien. eindelijk gekomen was en dat hij, het kostte wat het wilde, er zijn voordeel mede moest doen.

Toen hij dit besluit eenmaal had vastgesteld, liet het overige zich gemakkelijk berekenen.

Hij stond op, sloop als een adder door de struiken, en schoot als een verloren post in de duisternis om Guerero te zoeken.

Het toeval dat deze wereldsche zaken beheerscht en in de regeling der menschelijke handelingen, vooral van schurken en intriganten vaak zulk eene gewichtige rol speelt, schijnt er soms behagen in te vinden om door een wonderlijken samenloop van omstandigheden, tegen alle waarschijnlijkheid aan, de boosaardigste plannen te doen gelukken; dit bleek ook hier weder het geval te zijn.

Nauwelijks had Casova een vol uur in het bosch rondgezworven, en in de duisternis, die hem omgaf als een lijkkleed, zoo goed mogelijk zijn weg gezocht, of op een oogenblik toen hij zulks het minst verwachtte zag hij aan den uitersten rand van het woud een vuur branden.

Hij stapte onmiddellijk naar den lichtenden gloed, die hem tot baken diende, bij instinct overtuigd dat hij er den man zou vinden dien hij sedert een uur zocht.